

Revisió i Actualització del Pla Director Sectorial de Residus d'Eivissa (informe sobre abast Estudi Ambiental Estratègic)

Antecedents

1. El 26 de febrer de 2016 el Consell d'Eivissa, en concret el Departament de Medi Ambient i Medi Rural i Marí, tramet un ofici a la CMAIB per donar compliment a l'art. 18 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental (BOE núm. 296 d'11/12/2013) amb la finalitat de que l'òrgan ambiental determini l'abast de l'Estudi Ambiental Estratègic, adjuntant la següent documentació en format digital:
 - a. Document inicial estratègic, redactat per LAVOLA. Novembre 2015.
 - b. Document d'Avanç de la Revisió i Actualització del Pla Director Sectorial de Gestió de Residus Urbans de l'illa d'Eivissa, redactat per LAVOLA. Gener 2016.
2. En posterioritat s'ha tramès a la CMAIB per e-mail els diferents plànols d'ubicació de les instal·lacions.
3. El 30 de març de 2016 l'òrgan ambiental va realitzar consulta a les administracions públiques afectades, segons el que preveu l'art. 19 de l'esmentada llei; el present informe s'emet una vegada transcorreguts els 45 dies que es preveuen a l'esmentat article.

Resum Document Inicial Estratègic - DIE (novembre 2015)

Introducció

L'instrument normatiu que disposa l'illa d'Eivissa per tal de dur a terme la planificació dels residus és el Pla Director Sectorial de Gestió de Residus Urbans de l'illa d'Eivissa i Formentera (ara en endavant PDSGRUEF). Aquest Pla té l'obligació de consolidar i reforçar tots els nous objectius i criteris de gestió derivats de les noves normatives implantades en la matèria.

En el Document Inicial Estratègic (DIE), que formarà part de l'Avaluació Ambiental Estratègica, es presenta l'abast de la Revisió del PDSGRUEF així com les seves alternatives, els potencials impactes ambientals, les incidències

previsibles sobre altres plans sectorials i territorials i el desenvolupament previsible d'aquest.

L'any 2001 es va aprovar el PDSGRUEF, un pla on es definia el model de gestió de residus per a les illes d'Eivissa i Formentera i establia els mecanismes necessaris per tal de dur-lo a terme; l'any 2011 es va prorrogar el Pla aprovat deu anys abans.

En tant que el PDSGR regula activitats de gestió de residus, i en el seu marc es podrien impulsar instal·lacions sotmeses a estudi d'impacte ambiental, s'haurà de sotmetre a avaluació ambiental ordinària.

Descripció del PDS

Els objectius que persegueix la revisió del Pla consisteixen en :

- Determinar l'estratègia d'actuació del Consell Insular en matèria de prevenció i de gestió de residus que s'adapti a les noves línies d'actuació marcades a nivell europeu.
- Actualitzar el model de gestió dels residus per complir les exigències establertes per la normativa vigent.
- Establir els mecanismes de gestió que permetin el desenvolupament de les actuacions contemplades en el Pla.

Objectius ambientals generals

- ✓ Residus: disminució de la generació de residus, increment de les taxes de prevenció, reutilització, reciclatge, valorització i compliment amb les línies estratègiques europees.
- ✓ Energia: reducció del consum energètic.
- ✓ Canvi climàtic: disminució de les emissions de gasos d'efecte hivernacle.
- ✓ Aire: millora de la qualitat atmosfèrica.
- ✓ Biodiversitat: Protecció i millora de la biodiversitat i la matriu territorial
- ✓ Sòl: conservació i millora de la qualitat del sòl.
- ✓ Aigua: conservació dels recursos hídrics i la qualitat de l'aigua.
- ✓ Població i salut humana: protecció de la qualitat de vida de la població.

Alternatives considerades

- Alternativa 0: No realitzar la revisió i actualització del PDSGRUEF.
- Alternativa 1: Revisió i actualització del PDSGRUEF assumint únicament els objectius previstos a la normativa (Llei 22/2011 i altres), plantejant únicament les actuacions necessàries per al seu compliment.

- Alternativa 2: Revisió i actualització del PDSGRUEF per al seu compliment amb la normativa vigent i que inclogui la proposta d'actuacions per tal de superar les mínimes exigències establertes per aquesta.

L'alternativa seleccionada és la 2: aposta de forma decidida pel foment de l'economia circular i l'aplicació de la jerarquia de gestió de residus prioritzant-se en primer terme la prevenció, en segon terme la preparació per a la reutilització i el reciclatge, i deixant com a darrera opció la valorització energètica únicament per a aquells residus que d'altra manera es destinarien a eliminació i limitant la disposició final dels residus valoritzables.

A la taula 2.2 (pàg. 9 del DIE) es recullen les actuacions que es continuarien desenvolupant en cas d'haver-se optat per l'alternativa 0 i una breu descripció de l'estat actual.

Tot seguit es procedeix a analitzar de manera sintètica el grau d'impacte de les alternatives plantejades en relació amb els diferents objectius ambientals. Es considera, que l'alternativa 2 és la que millor integra la necessària protecció amb l'establiment de les futures actuacions derivades de la revisió del PDSGRUEF i l'execució dels aspectes clau per al compliment dels objectius en relació a la gestió dels residus de l'illa d'Eivissa.

A continuació es presenten les estratègies, programes i plans relacionats que interactuen amb el present pla, ja sigui perquè inclouen objectius a integrar o perquè les actuacions previstes al Pla contribueixin al compliment que plantegen. Aquestes estratègies i programes relacionats amb el Pla es presenten en diferents apartats segons el seu àmbit territorial (internacional, europeu, estatal i autonòmic).

Així, la Revisió del PDSGRUEF pot formar part de les estratègies de mitigació de canvi climàtic, assoliment d'energia renovables i, alhora, de les estratègies comunitàries i estatals definides en la gestió de residus.

Requeriments ambientals significatius

En aquest apartat es realitza una precharacterització ambiental de la situació actual de l'àmbit, per tal de poder disposar d'un marc ambiental i concretar la naturalesa dels potencials impactes previstos. Es presenta una matriu de caracterització ambiental (pàg. 24 DIE) que permet identificar els principals elements ambientals presents a l'àmbit. En aquesta matriu es fa una anàlisi de la presència o no d'elements ambientalment significatius a l'àmbit d'estudi, i

se'n valora si aquesta presència és rellevant des del punt de vista ambiental, tenint en compte l'objecte del Pla que s'està avaluant.

En la present Revisió del Pla no es contempla la construcció de cap infraestructura o instal·lació de gestió de residus. Aquestes ja s'incorporaven en l'elaboració del PDSGRUEF (planta de triatge de RU i tractament de matèria orgànica d'Eivissa i Formentera), i tot i que encara no s'han construït, ja s'ha realitzat l'elaboració i l'aprovació del Projecte bàsic i executiu (2010). Així com el seu estudi acústic i l'estudi d'impacte ambiental.

Actualment l'illa d'Eivissa disposa de les següents infraestructures per la gestió de residus: dipòsit controlat, estació de transferència i xarxa de deixalleries; en projecte de construcció es troba la nova planta de triatge i tractament de la FORM que preveu millorar els resultats de recuperació. Els actuals sistemes de gestió de residus es basen en objectius per a la gestió de residus que no responen a les necessitats actuals de valorització i reciclatge de residus.

Actualment existeixen tres plantes per al tractament dels residus de la construcció i demolició (RCD) a Eivissa. Aquestes plantes tenen com a objectiu tractar els residus procedents d'obres de construcció i demolició (runes, enderrocs, materials d'excavació, etc.) per tal de poder extreure aquells materials aprofitables (pedra, àrids, inerts...) que poden ser emprats en noves obres de construcció o com a material de restauració de pedreres. També se separen materials amb cert valor de mercat (ferralla, per exemple) i altres residus que han de ser gestionats de forma específica (aparells elèctrics, fibrociment, etc.).

A l'apartat 3.2 del DIE es fa una breu diagnosi dels elements ambientals significatius que s'han identificat com a rellevants i que es podrien veure afectats per les actuacions definides en el marc de la revisió del PDSGRUEF:

- Ocupació i consum del sòl.
- Ambient atmosfèric: contaminants atmosfèrics, renou i olors.
- Residus.
- Energia i canvi climàtic.
- Cicle de l'aigua.
- Riscos naturals.
- Paisatge i patrimoni.

D'aquest apartat s'obté la informació de les instal·lacions de tractament i gestió de residus que disposa actualment l'illa d'Eivissa.

Potencials impactes ambientals

En aquest apartat s'identifiquen els potencials impactes associats al desenvolupament previst pel Pla Director; a més, aquest apartat permetrà centrar el posterior anàlisi ambiental en aquells elements rellevants i que poden resultar afectats amb el desenvolupament de la revisió del PDSGRUEF.

Resum Document d'Avanç (gener 2016)

Introducció

El Consell Insular de l'illa d'Eivissa és qui disposa de les competències en matèria de gestió de residus no perillosos i per tant qui té la responsabilitat de desenvolupar el Pla Director de Gestió de Residus.

D'aquesta manera en data 30/03/2001 mitjançant el Decret 46/2001 (BOIB núm. 45 de 14/04/2001, correcció d'errors en el BOIB núm. 105, de 31/08/2002, i modificat per l'acord de 26/01/2004 -BOIB núm. 22, de 14/02/2004) es va aprovar definitivament el PDSGRUEF, un pla on es definia el model de gestió de residus per a les illes d'Eivissa i Formentera i establia els mecanismes necessaris per tal de dur-lo a terme. Va ser l'any 2011 quan el Pla aprovat deu anys abans es va prorrogar.

L'any 2007 es va dur a terme la reforma de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears que va permetre la creació del Consell Insular de Formentera (CIF) el 10 de juliol de 2007, com a administració amb naturalesa municipal i insular. En relació a la gestió i tractament de residus (fruit de la relació contractual existent entre el Consell Insular d'Eivissa i el Consell Insular de Formentera amb l'UTE GIREF, concessionària del tractament integral de residus de les illes d'Eivissa i Formentera) addicionalment es considerarà, en la planificació, el tractament i eliminació dels residus sòlids urbans generats a l'illa de Formentera a les instal·lacions de tractament de l'illa d'Eivissa ja que la primera no disposa d'instal·lacions d'eliminació de residus.

Concretament podran tractar-se a les instal·lacions de tractament d'Eivissa els següents residus sòlids urbans generats a l'illa de Formentera:

- La fracció resta dels residus municipals.
- Els residus de la recollida selectiva d'envasos lleugers, paper/cartró i vidre.
- Els bioresidus: restes de poda i fracció orgànica dels residus urbans.
- Els residus sanitaris grup II.

Normativa

En aquest apartat es fa un resum de la normativa en matèria de residus (europea, estatal i autonòmica), la qual es basa en el principi de jerarquia en les opcions de gestió de residus:

1. Prevenció: conjunt de mesures per a reduir la quantitat de residus generats, el seu impacte i el seu contingut en substàncies nocives.
2. Preparació per la reutilització.
3. Reciclatge i altres formes de valorització (inclosa la energètica).
4. Eliminació (abocador entre d'altres).

Cal destacar que un dels objectius per a l'any 2020 és la reducció dels residus generats en un 10 %, respecte al pes dels residus generats el 2010.

Els residus objecte de planificació del Pla Director Sectorial de gestió de residus de l'illa d'Eivissa són els residus sòlids urbans generats a l'illa d'Eivissa, concretament els generats en domicilis particulars, comerços, oficines o serveis i tots aquells que no tinguin la classificació de perillosos i que per la seva naturalesa o composició puguin assimilar-se als produïts en els anteriors indrets o activitats.

Diagnosi de la situació actual de gestió de residus

En aquest apartat es presenten les dades corresponents a la situació actual de la gestió de residus de l'illa Eivissa que serviran de punt de partida per l'actualització de diferents aspectes del Pla Director. Per tal de poder fixar objectius i definir estratègies de futur dins del marc de la gestió i prevenció de residus s'analitzen tots els aspectes bàsics (dades estadístiques de recollida, estat de les infraestructures, etc.) que formen part de la gestió dels residus; es treballen les dades obtingudes durant el període 2004-2014 en termes de generació de residus i valorització del material.

També s'analitza l'evolució de la recollida selectiva en el període 2003-2014 dels municipis de l'illa d'Eivissa així com en el conjunt d'aquesta. Es detalla la generació per les diferents fraccions de recollida selectiva (paper-cartró, envasos lleugers i vidre), l'evolució dels impropis en la fracció d'envasos lleugers i generació d'altres fraccions (voluminosos, restes vegetals, reutilització de RCD i valorització de fangs).

En aquest resum es destaquen els següents aspectes:

- Els fluxos amb una major aportació respecte a la generació de residus són:

○ Matèria orgànica:	30.746 t
○ Paper:	23.684 "
○ Envasos lleugers:	16.733 "
○ Envasos vidre:	11.781 "
○ Altres ⁽¹⁾ :	18.987 "
○ Voluminosos:	2.271 "
○ Runes:	3.433 "
○ RAEES:	1.174 "
○ Incombustibles no classificats:	955 "

- La generació de residus urbans l'any 2014 de l'illa d'Eivissa ha estat:

○ Residus domèstics:	132.083 t
○ Runes-RCD:	117.685 "
○ Fangs de depuradora:	7.313 "
○ Altres residus:	4.585 "
TOTAL	261.666 t

- A l'illa d'Eivissa l'any 2014 es van generar un total de 132.083 tones de residus domèstics. Considerant la població de dret, el rati de generació de residus per habitant l'any 2014 va ser de 2,57 kg/hab./dia. Aquest rati és un 27,6% inferior a l'existent l'any 2004 (3,55 kg/hab./dia). En canvi, si incorporem el turisme en el càlcul de la generació per càpita aquesta disminueix fins a valors de 2,16 kg/hab/any.
- Respecte l'any 2004, la generació del total de residus domèstics ha disminuït en un 14,1%, tot i que la població va incrementar-se un 24% en el mateix període. Aquest decreixement podria ser conseqüència de motius tals com el context econòmic, les alternatives implantades per a la gestió de runes, els acords amb els municipis per a una gestió més sostenible de la posidònia així com l'ús de restes vegetals per a les explotacions agrícoles.

(1) Cel·lulosa, animals morts, sanitaris, fusta no envàs, plàstic no envàs, film bosses escombraries, acer no envàs, alumini no envàs, altres fracció resta, altres fracció envasos, altres fracció paper, altres vidre, altres residus especials resta, piles i acumuladors bateries, fluorescents, quantitat de producte envàs sòlid/líquid, minerals, residus llenyosos, vidre pla no envàs, combustibles no classificats i altres compostos, altres residus deixalleria, altres residus valoritzables deixalleria, olis, radiografies, pneumàtics, residus especials, CD's, canonades, palets, poliestirè, extintors, botelles càmping gas.

- Respecte de la recollida selectiva, la quantitat recollida ha augmentat de 3.443 tones l'any 2003 a 14.903 tones l'any 2014, que representa l'11,6% del total de residus domèstics generats. L'increment de la recollida selectiva pot ser conseqüència, entre d'altres, de l'augment en la dotació de contenidors per la seva recollida així com la difusió i sensibilització de la població.

El percentatge de recollida selectiva de les fraccions en relació al total generat d'aquestes fraccions és el següent:

- Envasos lleugers: 14 %
- Paper-cartró: 28 "
- Vidre: 51 "

A l'illa d'Eivissa hi ha implantats sistemes de recollida selectiva d'altres fraccions consistents en contenidors específics (oli, piles, tèxtil, etc.) o mitjançant les deixalleries. A nivell municipal es du a terme la recollida específica d'una sèrie de fraccions gestionades pels propis municipis com són la fracció tèxtil i la d'olis vegetals.

- Dipòsit controlat de classe II – de residus no perillosos de Ca na Putxa (fracció resta).
- Estació de transferència (envasos, paper-cartró, vidre).
- Xarxa de deixalleries
 - Sant Antoni de Portmany: deixalleries Ses Païsses i Montecristo.
 - Sant Josep de sa Talaia: deixalleries Cala de Bou i Can Guerxo.
 - Santa Eulària des Riu: deixalleries Ca na Palava i Can Sançó.
- Planta de tractament de RAEE
- Altres. Pedreres on reutilitzen els residus de la construcció i demolició.

Les infraestructures de residus existents són les següents:

- ✓ Dipòsit controlat de Ca na Putxa (Sta. Eulària des Riu)

És el destí de la major part dels residus assimilables a municipals; en els darrers anys s'han dut a terme una sèrie d'actuacions per a l'adequació de l'abocador per a reduir els riscos potencials, el control d'emissions i altres vectors, així com procediments de control i vigilància en la fase d'explotació posterior.

Considerant un escenari de generació i recollida estable es calcula una vida útil de l'abocador de Ca na Putxa de 12 anys (any 2027); la posada en marxa de les noves instal·lacions (plantes de triatge i compostatge) desviarà els fluxos orgànics i disminuiran els residus en massa rebuts per l'abocador.

Característiques i fotografies: veure taula 3-27 (pàg. 61)

✓ Estació de transferència (Eivissa)

Actualment rep les fraccions de paper-cartró, vidre i envasos lleugers que posteriorment són distribuïdes cap a les corresponents empreses recuperadores i recicladores. La posada en funcionament de la planta de triatge farà que la fracció d'envasos lleugers segueixi una altra línia de tractament i en un futur l'estació de transferència només rebi el paper-cartró i el vidre.

En la fracció de vidre actualment ja existeix un problema de capacitat de tractament; quan a la capacitat d'emmagatzematge en la fracció d'envasos i paper-cartró, una recollida setmanal d'aquests durant els mesos d'estiu no és suficient.

Característiques i fotografies: veure taula 3-29 (pàg. 67)

✓ Planta de tractament de voluminosos provisional

Actualment, a les instal·lacions de Ca na Putxa, l'UTE GIREF està duent a terme una gestió provisional dels residus voluminosos, que permet recuperar part dels materials valoritzables que presenten (ferro, coure, etc.), i separar aquells que requereixen d'una gestió específica.

La posada en funcionament de la nova planta de triatge contempla un espai específic per al tractament dels residus voluminosos de recollida selectiva.

✓ Planta de triatge de RU i tractament FORM (Sta. Eulària des Riu)

La planta de tractament de residus es troba en fase de construcció (projecte bàsic i executiu aprovat) a les instal·lacions de Ca na Putxa (al costat del dipòsit controlat).

En aquesta planta es realitzarà la classificació, tractament i valorització dels residus urbans generats a l'illa d'Eivissa per particulars, comerços, oficines i serveis.

Característiques: veure taula 3-30 (pàg. 70 a 72)

✓ Infraestructures complementàries:

- Planta de tractament de RAEE

La gestió d'aquesta tipologia de residus generats a l'illa d'Eivissa es regula a través del conveni signat entre el Consell Insular i la plataforma Recycla que aglutina diferents Sistemes Integrats de Gestió de RAEE i Piles. A través del conveni es designa el gestor de residus autoritzat; actualment, és el Centre de Reciclatge de Ca Na Negreta.

- Plantes de tractament de RCD's

A l'illa d'Eivissa existeixen tres pedreres en restauració amb autorització com a dipòsit controlat de residus inerts: Sta. Bàrbara, Cala Tarida i Cas Governador.

- Xarxa insular de deixalleries:

- Sant Antoni de Portmany: Ses Païsses i Montecristo.
- Sant Josep de sa Talaia: Cala de Bou i Can Guerxo.
- Santa Eulària des Riu: Ca na Palava i Can Sançó.

El servei de les deixalleries fixes s'ha complementat amb el que ofereixen les deixalleries mòbils a través de dos vehicles que faciliten les recollides en determinats punts els quals resulten bastant allunyats del servei de les deixalleries fixes.

Característiques deixalleries fixes (taula 3-31 de pàg. 73)

A l'apartat 3.4 s'analitza el sistema de contenerització dels diferents municipis per determinar aspectes relacionats a la seva operativitat i distribució. Aquests àmbits s'analitzen a partir d'indicadors com la dotació de contenidors de l'illa distribuïts per municipis, els habitants que donen servei cadascun dels contenidors i la capacitat per habitant (a l'Annex III es presenten els plànols d'ubicació i distribució dels contenidors).

També es fa un anàlisi de la xarxa de deixalleries i es conclou que els habitants disposen de bona facilitat d'accés per aportar residus a la deixalleria i, per tant, contribuir en la recollida selectiva de residus. Respecte de la proximitat d'aquestes a la ciutadania és un aspecte a considerar en la revisió del Pla ja que la majoria s'ubiquen en zones de polígon industrial allunyades de la població;

L'aportació de les dues deixalleries mòbils augmenta el percentatge de proximitat de les instal·lacions i la qualitat del servei.

A l'apartat 3.6 s'analitza l'actual model de gestió dels residus a partir de la comprovació del grau de compliment dels objectius segons la Llei de residus 22/2011 i la de aspectes a millorar com els que resulten oportunitats en diferents àmbits de la gestió.

De l'apartat de diagnosi s'extreuen les següents conclusions:

- ❖ La generació de residus a l'illa d'Eivissa (2'57 kg/hab/dia) es troba er sobre de la mitjana de les Illes Balears (1'96 kg/hab/dia) i de l'Estat Espanyol (1'32 kg/hab/dia),
- ❖ La recollida selectiva d'Eivissa de l'any 2012 (11'7 %) es troba en percentatges semblants a les Illes Balears (12 %) i l'Estat Espanyol (11'9 %).
- ❖ En termes de valorització material, l'illa d'Eivissa es troba allunyada dels objectius marcats per la legislació (50 % residus domèstics); actualment un total de 15'5 % dels residus domèstics es destinen a tractaments de valorització material.

De la diagnosi i de les dades comentades es deriven una sèrie de línies a potenciar per tal de complir amb els requeriments legislatius i assolir els percentatges establerts:

- Prevenció: establir mesures per tal de compatibilitzar la reducció dels residus per càpita amb el creixement econòmic previst pels propers anys.
- Potenciar la recollida selectiva:
 - Implantar la recollida de la fracció orgànica.
 - Millorar la seva gestió durant la temporada alta.
 - Etc.

En termes generals es considera que, tot i que s'ha anat treballant per a la millora de diferents aspectes relacionats amb la gestió de residus, és necessari avançar per tal d'obtenir millors resultats ens els següents punts:

- ✓ Prevenció de residus i preparació per la reutilització.
- ✓ Recollida selectiva i valorització de materials: incrementar percentatges recollida.
- ✓ Eliminació i/o tractament de residus: reduir les tones destinades a aquest tractament finalista, control de plagues a Ca na Putxa, possibilitat aprofitar energèticament el biogàs generat el dipòsit controlat, etc.

- ✓ Incrementar significativament les campanyes de difusió a tots els agents implicats en el procés de la gestió dels residus.

Objectius, principis bàsics i línies estratègiques

El nou Pla Director Sectorial de Gestió de Residus Urbans de l'Illa d'Eivissa amb vigència 2016-2020 recull els objectius que s'han d'assolir per tal de donar compliment a la normativa vigent, comunitària, estatal i autonòmica, en relació a la gestió dels residus.

En aquests apartats es detallen els Objectius Generals i els Específics, aquests darrers classificats segons el nivell jeràrquic (prevenció, reutilització/reciclatge, valorització energètica i eliminació) i els fluxos de residus a que fan referència.

Informes administracions afectades

Direcció General de Medi Rural i Marí (5/4/2016)

"Aquesta DG, mitjançant el Servei de Reforma i Desenvolupament Agrari, informa que NO hi té res a dir al·legar, per tant, s'informa favorablement l'objecte del projecte des del punt de vista agrari"

Direcció General d'Energia i Canvi Climàtic (14/4/2016)

Aquest informe conté una sèrie de conclusions que s'incorporaran al contingut que ha de tenir el propi PDS o l'EAE, segons el cas.

Direcció General de Política Industrial (2/5/2016)

En aquest informe es comenta que, havent consultat el Registre Miner, s'observa que hi ha explotacions mineres registrades a Eivissa que poden ser restaurades parcialment mentre extreuen; a més s'indica:

"Pareix que es podria tenir en compte aquesta circumstància per a poder fer servir la resta de pedreres per compliment amb RCD, sempre que en un estudi més de detall i, una a una, es tingui aquesta opció autoritzada per mines.

Per la qual cosa, es dona la possibilitat de que pedreres sense restaurar, i que estan de baixa a mines (annex 5 del PDSPIB), es puguin restaurar (en molts de casos omplir pot ser amb RCD) a proposta dels membres del Consell de la Mineria"

Direcció General d'Educació Ambiental, Qualitat Ambiental i Residus (12/5/2016)

Aquest informe conté una sèrie de consideracions tècniques que s'incorporaran al contingut que ha de tenir l'EAE.

Consell d'Eivissa. Departament de Territori i Mobilitat (19/5/2016)

“La documentació relativa al PDS de Residus d'Eivissa, compleix en general amb les determinacions del PTI d'Eivissa; no obstant això, no conté previsions en allò referent a la recuperació dels sòls contaminats per residus que són objecte del Pla.”

Consideracions tècniques

1. L'any 2001, mitjançant el Decret 46/2001, es va aprovar el Pla Director Sectorial per a la Gestió de Residus Urbans d'Eivissa i Formentera (PDSGRUEF); l'any 2011 es va prorrogar el Pla aprovat deu anys abans.
2. Els residus objecte de planificació del PDS són els residus sòlids urbans generats a l'illa d'Eivissa (en domicilis particulars, comerços, oficines o serveis) i tots aquells que no tinguin la classificació de perillosos i que per la seva naturalesa o composició puguin assimilar-se als produïts en els anteriors indrets o activitats.
3. Els objectius de la Revisió i actualització del Pla són:
 - a. Determinar l'estratègia d'actuació del Consell Insular en matèria de prevenció i de gestió de residus que s'adapti a les noves línies d'actuació marcades a nivell europeu.
 - b. Actualitzar el model de gestió dels residus per complir les exigències establertes per la normativa vigent.
 - c. Establir els mecanismes de gestió que permetin el desenvolupament de les actuacions contemplades en el Pla.

Un dels objectius per a l'any 2020 és la reducció dels residus generats en un 10 %, respecte al pes dels residus generats el 2010.

4. A la taula 2.2 (pàg. 9 DIE) hi ha una relació dels Objectius del PDSGRUEF i el seu grau de compliment actual. En primer lloc cal dir que a la present Revisió han de quedar ben definits els nous objectius i ha de quedar clar si s'inclouen els residus generats a l'illa de Formentera.
 - a. Cal recordar que l'1 de juliol de 2007 es va constituir el Consell de Formentera i l'apartat 1.2 del Document d'Avanç diu literalment:

- i. *“En relació a la gestió i tractament de residus, fruit de la relació contractual existent entre el Consell Insular d'Eivissa i el Consell Insular de Formentera amb l'UTE GIREF, concessionària del tractament integral de residus de les illes d'Eivissa i Formentera, addicionalment es considerarà en la planificació el tractament i eliminació dels residus sòlids urbans generats a l'illa de Formentera*”

a les instal·lacions de tractament de l'illa d'Eivissa ja que la primera no disposa d'instal·lacions d'eliminació de residus."

b. No obstant a l'apartat 2.3.1 del mateix document es diu:

i. "L'àmbit del Pla Director Sectorial de Gestió de Residus urbans de l'illa d'Eivissa engloba la totalitat de l'illa d'Eivissa, amb els 5 termes municipals que en formen part"

c. Es important aclarir aquest aspecte ja que s'ha observat que alhora de fer una estimació dels residus generats no es té en compte l'illa de Formentera.

5. En el DIE es diu que la Revisió del Pla no preveu la construcció de cap infraestructura nova. La planta de triatge de RU i tractament de matèria orgànica ja estava prevista en el PDS vigent; tot i que encara no s'ha construït, ja s'ha realitzat l'elaboració i l'aprovació del Projecte bàsic i executiu (2010). Així com el seu estudi acústic i l'estudi d'impacte ambiental.

S'ha consultat a la Base de Dades de la CMAIB i sembla que aquest projecte es pot referir a l'exp. 18551/2009 (PLANTA DE TRIATGE DE RESIDUS URBANS I TRACTAMENT DE MATÈRIA ORGÀNICA) que va ser informat favorablement al Ple de 7 de juliol de 2010.

Per altre part, també consta l'exp. 2410/2000 (PROPOSTA PDS GRUEF) on es donaren suggeriments però no es va avaluar ambientalment.

Conclusió

Revisada la documentació presentada el 26 de febrer de 2016, d'acord amb l'art. 18 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, es proposa que l'Estudi Ambiental Estratègic (EAE) tenguin en compte, a més del contingut mínim detallat a l'Annex IV i el previst a l'art. 20 de la Llei 21/2013, els següents aspectes:

1. S'ha d'aclarir a quin àmbit territorial es refereixen les diferents estimacions i càlculs dels residus generats, recollida selectiva, etc.
2. També han de quedar ben definits els nous objectius del PDS ja revisat i actualitzat, i ha de quedar clar si s'inclouen els residus generats a l'illa de Formentera.

En la documentació presentada sembla que els residus de Formentera es planifiquen en la present Revisió del Pla i seran tractats a les

instal·lacions d'Eivissa, no obstant sempre es xerra de PDS de Residus d'Eivissa i no d'Eivissa i Formentera.

3. Ha de quedar ben clar quines actuacions són noves respecte de les del PDS vigent; no obstant, si hi ha actuacions previstes en el PDS vigent que no s'han desenvolupat, s'hauran d'avaluar de nou ja que en el seu moment el PDS no es va avaluar ambientalment.
4. Sembla que la Revisió i Actualització del PDS de Residus d'Eivissa no preveu la construcció de cap infraestructura nova; no obstant, si fos el cas, s'hauran d'estudiar alternatives d'ubicació de les diferents infraestructures que es proposin, escollint la més adequada des del punt de vista ambiental.
5. Diagnòsica de com està funcionant cada infraestructura inclosa en aquest Pla i els seus impactes associats, valorant si les mesures correctores proposades als diferents documents d'avaluació ambiental que es varen redactar per a les infraestructures que ara es tornen a incloure en aquesta Revisió, s'estan aplicant o si són efectives, i, en cas contrari, proposar-ne de noves o millorar-ne les existents per tal de minimitzar els impactes que actualment estant generant.
6. Tenir en compte les diferents observacions realitzades a l'informe de la Secció de Contaminació Atmosfèrica (14/4/2016):

Prevenició:

- S'hauria de presentar un Pla de Prevenició adequadament descrit, amb calendari d'aplicació i indicadors de seguiment.
- Explicar les mesures que es duran a terme per a la substitució de bosses d'un sol ús.

Reutilització:

- Presentar les mesures específiques que es duran a terme per a fomentar la reutilització.

Recollida Selectiva:

- Establir un calendari per a la implantació de la recollida de matèria orgànica (conjuntament amb el foment de l'autocompostatge i l'ús del compost com a adob). En concret urgeix gestionar de manera diferent a l'actual els fangs de depuradora i el residu de jardineria i poda.
- Proposar mesures fiscals per fomentar la recollida selectiva i que, en concret, aquestes mesures es traslladin a la ciutadania i al sector empresarial. Aquestes mesures aniran alineades amb el foment de la recollida selectiva en origen, com és ara la recollida selectiva porta a porta.
- Calendari de construcció de la nova Planta de Triatge en massa i de la planta de tractament de matèria orgànica.

Valorització:

- S'ha de tenir en compte el principi de jerarquia de gestió establert a Europa (Directiva 2008/98) i a Espanya (Llei 22/2011) en què l'ordre preferent de gestió ha de ser: prevenció, reutilització, reciclatge, valorització i en darrera posició eliminació mitjançant disposició final a abocador. S'hauria d'estudiar la possibilitat de què els residus que hagin d'anar a disposició final a abocador controlat es puguin traslladar a Mallorca per tal de dur a terme una valorització energètica. En tot cas s'hauran de proposar mesures alternatives per a l'eliminació final en abocador o, al menys, de pre-tractament a l'abocament (Llei 22/2011).
- Presentar estudi sobre la possibilitat d'aprofitament energètic del biogàs del dipòsit controlat.
- Presentar mesures específiques per a la reutilització i valorització dels Residus de Construcció i Demolició.

A més, degut que la Contaminació Atmosfèrica és l'únic vector que pareix que empitjorarà s'hauria de presentar una estimació de l'evolució de les emissions atmosfèriques i la seva incidència ambiental. Per a dur a terme aquest estudi s'haurien d'analitzar, a més, les dades disponibles d'emissions de contaminants del dipòsit controlat de Ca na Putxa.

S'hauria de presentar un Pla de Vigilància Medi Ambiental Integral de totes les instal·lacions, que tingui en compte els requeriments establerts a les diferents autoritzacions sectorials i que, a més de les instal·lacions específiques de tractament de residus, contempli l'afecció deguda al transport (carreteres, ports..).

Per donar compliment a la Llei 27/2006, de 18 de juliol, per la qual es regulen els drets d'accés a la informació, de participació pública i d'accés a la justícia en matèria de medi ambient, s'haurien de presentar vies d'informació i participació per a la ciutadania, no només en l'elaboració del pla, sinó també durant la seva execució".

7. Segons l'informe del Servei de Mines (2/5/2016), s'haurà d'estudiar la possibilitat que pedreres sense restaurar i que estan de baixa a mines (Annex 5 PDSPIB) es puguin omplir amb RCD, amb la corresponent autorització de mines i a proposta dels membres del Consell de la Mineria.
8. Segons la Direcció General d'Educació Ambiental, Qualitat Ambiental i Residus'informe del Departament de Qualitat Ambiental i Residus (12/5/2016), en el marc de la redacció de l'EAE, s'emeten les següents consideracions tècniques:
 - a. Objectius principals del pla o programa. En relació a l'anterior Pla Director, queda palès que no s'han pogut complir amb els objectius establerts. En concret es va plantejar l'objectiu d'estabilitzar la producció dels residus urbans en 95.000 tones, quan actualment la generació de residus és de 132.083 tones. Per això, cal que l'estudi ambiental estratègic planteji uns objectius i unes actuacions en matèria de prevenció, preparació per la reutilització, reciclatge i valorització basats en la realitat de l'illa i sempre emmarcats en el que estableix la normativa europea i estatal. Atès que des del Govern de les Illes Balears s'està elaborant un esborrany de la Llei balear de Residus i Sòls Contaminats, s'haurà de tenir en compte els objectius que s'estiguin estudiant per incloure'ls en el pla.

- b. Vinculat amb els objectius fixats, el pla haurà de contenir clarament les actuacions previstes per part del Consell Insular i les obligacions dels municipis per aconseguir els objectius de prevenció, preparació per la reutilització i reciclatge.
- c. En el contingut del pla, és fonamental que s'estableixin les relacions amb els altres plans directors insulars.
- d. Segons el document d'avanç, les tones anuals de residus que rep l'abocador de Ca na Putxa sobrepassen els percentatges marcats per la normativa d'abocadors. A l'estudi ambiental estratègic s'haurà de definir de manera detallada les mesures previstes per aconseguir els objectius establerts per la normativa vigent i prevenir, reduir i compensar en la mesura que sigui possible, qualsevol efecte negatiu important en el medi ambient.
- e. En relació a l'estació de transferència, i vistes les dades del document d'avanç, existeix un problema de capacitat de tractament atès que les tones de la fracció de vidre d'entrada són superiors a la capacitat de la planta. Considerant l'escenari d'un augment de la recollida selectiva i en concret d'aquesta fracció, l'estudi ambiental estratègic ha de preveure les mesures previstes per solucionar aquest problema actual i la previsió en els propers anys.
- f. D'acord amb l'article 2 de l'Annex IV de la Llei 21/2013, atesa la importància que té la gestió dels residus i vista l'evolució de la població d'Eivissa en els darrers 10 anys, que ha crescut un 24 %, l'EAE ha de tenir en compte els aspectes rellevants de la situació actual del medi ambient i la seva probable evolució en cas de no - aplicació del pla.
- g. L'EAE haurà de preveure els efectes significatius sobre el medi ambient, especialment relacionats amb les instal·lacions de tractament i el transport dels residus, en especial importància a la incidència sobre el canvi climàtic.

9. Segons el Consell d'Eivissa el PDS ha de contenir previsions en allò referent a la recuperació dels sòls contaminats per residus.

Respecte a la tramitació s'ha de recordar que, per tal de donar compliment a l'art. 21 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental (BOE núm. 296 d'11/12/2013), el Consell d'Eivissa ha de sotmetre a informació pública la versió inicial de la Revisió i Actualització del Pla Director Sectorial de Gestió de Residus de l'illa d'Eivissa, acompanyat de l'EAE, el qual s'haurà tengut en compte per a l'elaboració del PDS.

Simultàniament, el Consell trametrà la versió inicial del Pla i l'Estudi Ambiental Estratègic a les Administracions públiques afectades i a les persones interessades que han estat consultades prèviament. Cal dir que una de les administracions consultades va ser el Servei de Reforma i Desenvolupament Agrari de la DG d'Agricultura i Ramaderia, el qual va informar que no tenia res que al·legar des del punt de vista agrari; per la qual cosa, es considera que durant el tràmit d'informació pública no es necessari tornar a consultar a aquesta administració.

Per tant durant el tràmit d'informació pública es consultarà, com a mínim, a les següents administracions:

- ✓ Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca:
 - DG Recursos Hídrics. Departament de Gestió del Domini Hidràulic:
 - Servei d'Estudis i Planificació
 - Servei d'Aigües Superficials
 - ABAQUA
 - DG Educació Ambiental, Qualitat Ambiental i Residus. Departament de Qualitat Ambiental i Residus.
 - DG Espais Naturals i Biodiversitat. Departament de Medi Natural:
 - Servei de Gestió Forestal i Protecció del Sòl
- ✓ Conselleria de Territori, Energia i Mobilitat:
 - DG d'Energia i Canvi Climàtic. Secció Atmosfera.
- ✓ Conselleria de Treball, Comerç i Indústria:
 - DG de Política Industrial. Servei de Mines.
- ✓ Consell Insular d'Eivissa:
 - Departament de Territori i Mobilitat
- ✓ Tots els ajuntaments de l'illa d'Eivissa.
- ✓ GEN-GOB Eivissa.
- ✓ Amics de la Terra Eivissa.

Palma, 2 de juny de 2016
La cap de la Secció I de la CMAIB

Isabel Dameto Truyols